1847. No. 64.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 10 AUGUSTUS.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Vriesland*,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot dat einde afgezonden zijn, de primitive Patentkohieren over den dienst 1847/48 van de Gemeenten: *Heeg, Nijland, Scharnegoutum, Woudsend, Warga, IJlst, Lemmer, Oldeboorn* en *Langezwaag*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde kohieren mogten bestaan, of worden verondersteld, zich, bij reclame, geadresseerd aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt, en met de vereischte bijlagen voorzien, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der kohieren, zijn ingediend, des verkiezende bij den Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij bij overschrijding daarvan, door eigen schuld, zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 9 Augustus 1847.

Bij indispositie van den Staatsraad, Gouverneur,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Vriesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heere Minister van Finantiën, bij resolutie van den 5 Augustus 1847, afdeeling Registratie en Loterijen, no. 6, is bepaald, dat de Loten der 202de Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de 2de week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op Maandag den 9 Augustus 1847, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.		BIJ VERHURING.	
Geheele Loten	*f* 71,00.	Geheele Loten	*f* 24,00.
Halve	- 35,50.	Halve	- 12,00.
Vijfde	- 14,20.	Vijfde	- 4,80.
Tiende	- 7,10.	Tiende	- 2,40.
Twintigste	- 3,55.	Twintigste	- 1,20.

Leeuwarden, den 9 Augustus 1847.

Bij indispositie van den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 6 Augustus 1847, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 17,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . - 235,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 255,00.

Leeuwarden, den 7 Augustus 1847.

Bij indispositie van den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad *Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de Commissie voor de uitdeeling van warme spijs aan de arbeidende klasse en behoeftigen in deze stad, benoemd ten gevolge besluit van den Edel Achtb. Raad van den 17 Mei dezes jaars, bestaande uit de Heeren: *N. T. Haverschmidt*, Mr. *J. Dirks*, *R. Attema*, Mr. *W. W. Kutsch*, *H. C. Tulleners*, *D. C. Stocker* en *A. Gratama*, onder het voorzitterschap van den Burgemeester, van af den 24 dier maand tot den 24 Julij ll., tweemalen per week, eene uitdeeling van Soep heeft gedaan aan behoeftigen, die zulks gratis verlangden; terwijl zij van af dienzelfden 24 Mei, tot den 21 Julij daaraanvolgende, 's weeks eenmaal Soep en eenmaal groene Erwten heeft verstrekt aan personen die daarvoor den zeer matigen prijs van vier Cents per portie betaalden.

Het getal hoofden van huisgezinnen, dat gratis dezen spijs erlangde, heeft bedragen van 1460 tot 1500, aan dewelken, in opgemeld tijdvak, zijn verstrekt ongeveer 67,000 portien, of wel per week bijna 7350 portien.

Het getal hoofden van huisgezinnen, dat tegen betaling van deze uitdeelingen heeft genoten, beliep van 1000 tot 1100, aan dewelken zijn uitgereikt ruim 57,000 portien, en alzoo per week bijna 7000 portien.

De kosten op deze uitdeelingen gevallen beloopen de som van *f* 10,056,77, welke som de Commissie heeft verkregen, door:

1°. de Inschrijvingen en Bijdragen der Ingezetenen dezer Stad, ten bedrage van . . . . *f* 7,182,75
2°. eene van Heeren Diakenen der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier ontvangene som van *f* 5, bij Hun Ed. gecollecteerd . . . . - 5,00
3°. den opbreng der verkochte spijs, naar 4 cents per portie, ten bedrage van . . . . - 2,280,26
4°. eene subsidie uit de Stadskas, ad . . . . - 588,76

Zamen *f* 10,056,77.

Welke Ontvangsten en Uitgaven door de Commissie voornoemd zijn verantwoord in hare Rekening, gedaan aan Heeren Burgemeester en Wethouders dezer stad, op den 2 dezer maand.

Burgemeester en Wethouders het zich ten aangenamen pligt rekenende, om dit verslag ter kennis van het algemeen te brengen, nemen tevens deze gelegenheid waar, om *en* aan de Leden der Commissie, die op eene zoo loffelijke wijze de belangen hunner arme en minvermogende Stadgenooten, met opoffering van tijd en genoegen hebben bevorderd, *en* aan de Ingezetenen welke hen daartoe, door hunne bijdragen, hebben in staat gesteld, daarvoor den dank des Stedelijken Bestuurs, bij deze, toe te brengen.

Leeuwarden, den 6 Augustus 1847.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

GRIEKENLAND.

ATHENE, *den* 20 *Julij*. De vrij duidelijke pogingen van Engeland, om de Grieksche Regering in de war te helpen, zijn mislukt. De verkiezingen zijn zonder omwenteling afgeloopen en het gouvernement, gebruik makende van het door den heer *Eynard* gedane aanbod, heeft een wissel van 500,000 fr. op evengemelden bankier ter beschikking van den Engelschen gezant gesteld, ten einde de bedreigingen van Engeland, ingevalle de gestipuleerde leening-betaling achterwege bleef, te ontzenuwen; en die bedreigingen hebben nu geene andere uitwerking gehad, dan den Engelschen gezant alhier alle volksgunst te doen verliezen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 31 *Julij*. De berigten uit Italie zijn verontrustende. De geest van revolutie schijnt zich meer en meer te verspreiden; in Napels heeft men oproerige geschriften aan het volk uitgedeeld. In Parma is de gisting ook toegenomen. In Ferrara, alwaar, krachtens het Weener verdrag, een Oostenrijksch garnizoen is gelegd, heeft eene schermutseling tusschen het volk en de troepen plaats gehad, waarbij de overste *v. Henikstein* gevaarlijk gewond is. Oostenrijk heeft het dierhalve noodig geoordeeld, om het Italiaansche leger te versterken. Men spreekt van het bijeentrekken van een leger van 20,000 man aan het Comermeer, om Zwitserland en Midden-Italie te dekken. De veldmaarschalk *Radetzky* heeft last ontvangen, om naar bewind van zaken te handelen.

ENGELAND.

[illegible] *Augustus*. De *Times* van heden behelst vrij ontrustende tijdingen uit Lissabon tot 29 Julij. Uiterlijk was alles rustig en de Spaansche troepen waren reeds voor een gedeelte naar hun vaderland teruggekeerd, maar er bestonden verscheiden gronden van ernstige beduchtheid. Men verzekerde, dat de Britsche gezant dringende bevelen van Lord *Palmerston* ontvangen had, om van Hare Portugesche Majesteit te verlangen, dat zij hare tegenwoordige ministers zou afdanken, op grond dat zij Cabralisten zijn; men zeide, dat de Koningin weigerde zulks te doen en dat, zoo zij het deed, de Cabralisten met een' opstand dreigden; dat, aan den anderen kant de democraten zich gereed maakten, om, zoodra de magt der bondgenooten zich weg begeven zou hebben, andermaal op te staan, en dat zij 50,000 geweren, in onderscheiden deelen des Koningrijks, op geheime plaatsen in voorraad hadden; eindelijk woelden ook de Miguellisten in het verborgen. Van de 3500 Spanjaarden, die nog in Portugal waren, bevonden er zich 3000 te Oporto, en 500 zouden de vesting Valença bezet houden.

— De *Times* geeft ernstige bezorgdheid voor eenen nieuwen oorlog met China te kennen en betreurt de verhindering, welke de kosten en beslommeringen van zulk een krijg zoude toebrengen aan de ontwerpen van binnenlandsche verbetering, met welke men hoopt dat de Regering zich, onder medewerking van het nieuw te verkiezen parlement zich bezig houden.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 2 *Augustus*. Heden is van regeringswege de opgaaf publiek gemaakt, welke den prijs der granen voor het volgende vierendeels jaars moet regelen. Men ziet daaruit, dat de marktprijzen der laatste week van Junij en der beide eerste weken van Julij eene middelbare daling over geheel Frankrijk aangeven, van 5 fr. 45 cent. per hectoliter tarw. Sedert is die daling nog blijven voortgaan en men denkt, dat bij de volgende officiële prijs-opgaaf, die met het begin van September verschijnen moet, de prijzen weder den gewonen stand bereikt zullen hebben. Het *Journal des Débats* behelst te dezer gelegenheid een artikel, waarin het de daadzaak herinnert, dat ondanks alle voorzorgen en allen vooruitgang in landbouwkunde, steeds hier en daar deelswijze misgewassen voorkomen, en ook op dien grond aandringt op de noodwendigheid om onze spoorwegen te voltooijen, daar niets zoo krachtdadig voor hongersnood, schaarschte en hooge graanprijzen behoedt als gemakkelijkheid van aanvoer. »Haasten wij ons dan," zegt het *Journal*, »onze groote spoorwegs-linien te voltooijen, bijna had ik gezegd te beginnen, want geen vervoermiddel is beter geschikt tot het transport van granen, een artikel, welks zwaarte en opeenhooping den prijs aanmerkelijk verhoogen, zoodra het van eenen min of meer aanmerkelijken afstand moet worden aangebragt. Nog meer geldt dit, wanneer het over zee moet aankomen. De Vereenigde Staten en Rusland, die dooreen gerekend jaarlijks 600 tot 660 millioenen hectoliters aan granen van allerlei soort inoogsten (van welken er 200 millioenen tarwe zijn: 150 in Rusland en 50 in de Vereenigde Staten) hebben van deze hoeveelheid, ondanks de algemeene behoeften van het jaar en in weerwil van de inspanningen der scheepvaart, niet meer dan 30 tot 32 millioenen hectoliters aan Europa kunnen leveren, van welk getal Engeland iets meer dan 20 en Frankrijk ongeveer 10 millioenen zal gekocht hebben. Deze proviandering, de aanzienlijkste, welke men immer aan het buitenland gevraagd heeft, onderstelt eene beweging van schepen, die niet wel minder dan op 25,000 begroot kan worden. Overigens zal men over de ontzettende vermeerdering, welke het granen-transport aan de scheepvaart heeft bijgezet, kunnen oordeelen, wanneer men bedenkt, dat, in de eerste maanden van 1847, de havenbeweging van Marseille 13,037 schepen en 1,548,000 tonnen vertoont, tegen 9,987 schepen en 1,106,000 tonnen in 1846, en dat gedurende datzelfde tijdsverloops, de transporten door den Sond 8,910 schepen tegen 7,175 bedragen hebben. Ten gevolge van deze buitengewone drukte zijn de vrachtprijzen op alle zeeën aanhoudend zeer hoog geweest. Tusschen Marseille en de kom der Zwarte zee hadden zij zich in April en Mei bijna verviervoudigd. Ook mag men rekenen dat van de zes of zeven honderd millioen, welke Engeland en Frankrijk in de laatste tien maanden hebben moeten uitgeven, ongeveer een derde deel aan de nijverheid der maritime transporten te goed gekomen is."

Van den 5den. Men heeft heden ter beurze veel gesproken van eene verandering van ministerie, en men noemde daarbij de volgende namen: de Heer *Molé*, voor buitenlandsche zaken en president van den raad; *Thiers*, binnenlandsche zaken; *Bignon*, finantien; *Bugeaud*, oorlog; *Billaut*, justitie.

— Het schijnt thans zeker te zijn, dat de Koningin *Isabella* aan *Espartero* de teruggave heeft aangeboden van zijne waardigheden en titels, benevens den post van gezant te Londen, mits hij binnen een jaar geen voet in Spanje zette. *Espartero* moet echter geweigerd hebben eenige verbindtenis van dien aard aan te gaan.

— Uit Toulon schrijft men van den 31 Julij, dat het stoomfregat de *Labrador* plotseling uit die haven is vertrokken, om den Prins *van Joinville* eene depêche over te brengen, welke in den afgeloopen nacht uit Parijs voor hem was aangekomen. Men gelooft, dat zij in betrekking staat tot de gebeurtenissen, welke thans in Italie plaats hebben, en op eene stellige wijze wordt zelfs verzekerd, dat de *Labrador* den Prins *van Joinville* het bevel overbrengt, om dadelijk met zijn eskader naar Toulon terug te keeren. Het schijnt, dat de tegenwoordigheid van ons eskader op de Italiaansche kusten, op het oogenblik waarin Oostenrijk van dien kant eene dreigende houding aanneemt, bezwaren heeft opgeleverd.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 3 *Augustus*. In de avondzitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gisteren gehouden, heeft de beraadslaging plaats gehad over het IVde hoofdstuk der begrooting van uitgaven voor 1848 en 1849 (*departement van justitie*), en is dit hoofdstuk met 35 tegen 23 stemmen *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Heemstra, Luzac, Anemaet, van Heloma, Storm, van Dam van Isselt, Uytwerf Sterling, Nedermeijer van Rosenthal, Gevers van Endegeest, Nap, Schooneveld, van Rijckevorsel, de Kempenaer, van Goltstein, Cost Jordens, Verwey-Méjan, de Monchy, Duymaer van Twist, Boreel van Hogelanden, Hoffman, de Man, van Panhuys* en *van Beeck Vollenhoven*.

In de zitting van heden morgen heeft de beraadslaging plaats gehad over het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting (*departement van binnenlandsche zaken*).

De heeren: *van Haersolte, Anemaet, van Beeck Vollenhoven, van Goltstein, de Kempenaer, van Heemstra, van Rosenthal, van Panhuys* en *Schooneveld* hebben de voordragt bestreden.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft de voordragt verdedigd.

Ook Z. Exc. de minister van justitie heeft kortelijk het woord gevoerd.

Bij hoofdelijke omvrage is het hoofdstuk *aangenomen*, met eene meerderheid van 31 tegen 27 stemmen.

Tegen de heeren: *de Jong, Schooneveld, Boreel, Storm, van Panhuys, Gevers, Modderman, Anemaet, Verwey-Méjan, van Heloma, van Haersolte, de Monchy, Uytwerf Sterling, van Rijckevorsel, van Beeck Vollenhoven, van Heemstra, de Kempenaer, Nap, van Sasse van Ysselt, Luzac, Duymaer van Twist, Cost Jordens, van Dam van Isselt, de Man, van Rosenthal, van Goltstein* en *Hoffman*.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over het VIde hoofdstuk, (*departement der Hervormde Eeredienst, enz.*) De heeren: *Luzac, van Heemstra, van Leeuwen, van Haersolte* en *Storm* hebben dienaangaande het woord gevoerd, waarna de gemaakte bedenkingen breedvoerig zijn wederlegd geworden door Z. Exc. den minister voor de zaken der Hervormde Kerk enz. Nadat de heer *de Kempenaer* den minister heeft beantwoord, is het vervolg der beraadslagingen over dat hoofdstuk bepaald, op heden avond ten 8 ure.

Ten slotte der zitting heeft de voorzitter kennis gegeven, dat in de staten van berekeningen in de VIIde en Xde hoofdstukken nog eenige veranderingen zijn gebragt. Daaruit blijkt, dat in den staat van berekeningen, gevoegd bij het ontwerp van wet tot vaststelling van het VIIde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1848 en 1849, het hoofd der IVde afdeeling en de omschrijving van het eerste artikel dier afdeeling, veranderd is als volgt: IVde afdeeling. *Kosten van het kerkgenootschap der Oud-Bisschoppelijke Klerezij*: Art. 1. Jaarwedden van de kerkvoogden der Oud-Bisschoppelijke Klerezy te Utrecht, te Haarlem en te 's Gravenhage, mitsgaders van derzelver algemeenen secretaris.

Van den 4den. In de avondzitting van gisteren zijn de beraadslagingen over het VIde hoofdstuk (*Hervormde Eeredienst*) voortgezet.

Onderscheidene leden voerden daarover het woord.

Z. Exc. de minister van de Hervormde Eeredienst enz. licht nog nader zijne gronden van verdediging toe en beantwoordt nog nader de geopperde bedenkingen door de vorige sprekers gemaakt.

De beraadslagingen worden gesloten. Men gaat ter stemming over. Het VIde hoofdstuk (*departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst*) wordt *aangenomen* met 48 tegen 14 stemmen.

Tegen de heeren: *Storm*, *Anemaet*, *Verwey-Méjan*, *van Heloma*, *Kniphorst*, *van Haersolte*, *Uytwerf Sterling*, *van Heemstra*, *de Kempenaer*, *Luzac*, *van Dam van Isselt*, *van Rosenthal*, *van Goltstein* en *Hoffman*.

Thans is aan de orde de beraadslaging over het VIIde hoofdstuk (*R. Cath. Eeredienst*). Ten gevolge van de gisteren middag ingekomene verandering, stelt de heer *van Goltstein* voor, die beraadslagingen te verdagen tot aan de behandeling van al de andere hoofdstukken. — Onderscheidene leden vroegen daarover het woord, tot bestrijding of verdediging van het voorstel. De heer *Faber van Riemsdijk* stelde voor, daar het uur reeds ver gevorderd was, de beraadslaging eenvoudig tot morgen ochtend te verdagen. De heer *van Goltstein* zich daarmede vereenigende, zoo wordt met 44 tegen 14 stemmen hiertoe besloten, en de zitting alzoo verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen over de begrootingen voortgezet, en wel in de eerste plaats over hoofdstuk VII (*departement voor de Roomsch-Katholijke Eeredienst*), waarin nog de volgende wijziging was gebragt:

»In de staat van berekeningen, gevoegd bij het ontwerp van wet tot vaststelling van het VIIde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1848 en 1849, het hoofd der IVde afdeeling en de omschrijving van het eerste artikel dier afdeeling te veranderen als volgt:

IVde Afdeeling. *Kosten van het kerkgenootschap der Oud-Bisschoppelijke Klerezy.*

Art. 1. Jaarwedden van de kerkvoogden der Oud-Bisschoppelijke Klerezy te Utrecht, te Haarlem en te 's Gravenhage, mitgaders van derzelver algemeenen secretaris."

Dit hoofdstuk is *aangenomen* met 43 tegen 18 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Dam van Isselt*, *Storm*, *van Heemstra*, *Luzac*, *Verwey-Méjan*, *Uytwerf Sterling*, *van Goltstein*, *Kniphorst*, *de Kempenaer*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *Schooneveld*, *Anemaet* en *Hoffman*.

Het VIIIste hoofdstuk der staatsbegrooting (*departement van marine*) is met 45 tegen 18 stemmen *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *de Kempenaer*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *Schooneveld*, *Anemaet*, *Hoffman*, *van Dam van Isselt*, *Storm*, *van Heemstra*, *van Heloma*, *Luzac*, *Verwey-Méjan*, *Uytwerf Sterling* en *van Goltstein*.

Het hoofdstuk IX A. der staatsbegrooting (*Nationale Schuld*), is met 58 tegen ééne stem, die van den heer *van Heloma*, *aangenomen*.

Daarna is de vergadering overgegaan tot de beraadslaging over hoofdstuk IX B, der staatsbegrooting (*departement van financien*), welke beraadslaging morgen ochtend ten 10 ure zal worden voortgezet.

Van den 5den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is de beraadslaging over het hoofdstuk IX B. der staatsbegrooting voor 1848 en 1849 (*departement van financien*) voortgezet en ten einde gebragt en is dat hoofdstuk met 34 tegen 23 stemmen *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Verwey-Méjan*, *Uytwerf Sterling*, *van Sasse van Ysselt*, *de Kempenaer*, *Anemaet*, *Cost Jordens*, *van Heemstra*, *van Beeck Vollenhoven*, *Luzac*, *de Jong van Beek en Donk*, *van Goltstein*, *Hoffman*, *de Man*, *Duymaer van Twist*, *Storm*, *van Panhuys*, *Nap*, *Boreel van Hogelanden*, *Schooneveld*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *van Heloma*, *Gevers van Endegeest* en *van Dam van Isselt*.

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het Xde hoofdstuk der staatsbegrooting (*departement van oorlog*), en is dat hoofdstuk met 37 tegen 20 stemmen *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Uytwerf Sterling*, *de Kempenaer*, *Anemaet*, *van Heemstra*, *van Beeck Vollenhoven*, *de Monchy*, *Luzac*, *van Goltstein*, *van Rijckevorsel*, *Hoffman*, *Duymaer van Twist*, *Storm*, *van Panhuys*, *Corver Hooft*, *Boreel van Hogelanden*, *Schooneveld*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *van Heloma*, *Gevers van Endegeest* en *Verwey-Méjan*.

De beraadslaging over de begrootingswetten zal heden avond ten 8 ure worden voortgezet.

Van den 6den. In de avondzitting van gisteren is het XIde hoofdstuk, (*departement van kolonien*), na langdurige beraadslagingen, *aangenomen* met eene meerderheid van 34 tegen 23 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Goltstein*, *van Rijckevorsel*, *Hoffman*, *van Twist*, *Storm*, *van Panhuijs*, *Nap*, *Boreel*, *Schooneveld*, *van Rosenthal*, *van Heloma*, *Gevers*, *van Dam van Isselt*, *Verweij-Méjan*, *Uytwerf Sterling*, *van Sasse van Ysselt*, *de Kempenaer*, *Anemaet*, *van Heemstra*, *van Beeck Vollenhoven*, *de Monchy*, *Luzac* en *de Jong*.

Het vervolg der beraadslagingen wordt bepaald op morgend ochtend.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Commissie van Rapporteurs voor het gewijzigd wets-ontwerp houdende den IVden titel van het Iste boek van het strafwetboek haar algemeen verslag daarover uitgebragt. De Vergadering bepaalt dat op morgen zal worden overgegaan tot de beraadslaging over de begrooting van 's Lands drukkerij voor 1848 en 1849; daarna over het ontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting voor 1847, en eindelijk over het wets-ontwerp tot vaststelling van den IVden titel van het Iste boek van het strafwetboek. — Nadat de Commissie voor de verzoekschriften eenige rapporten had uitgebragt, is de Vergadering overgegaan tot de beraadslaging over het XIIde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1848 en 1849 (*onvoorziene uitgaven*) en is dat hoofdstuk met 36 tegen 20 stemmen *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Hoffman*, *Boreel van Hogelanden*, *Verweij-Méjan*, *de Kempenaer*, *van Rijckevorsel*, *van Goltstein*, *Anemaet*, *van Sasse van Ysselt*, *Cost Jordens*, *Schooneveld*, *van Dam van Isselt*, *van Heemstra*, *de Man*, *van Heloma*, *Storm*, *Nap*, *Duijmaer van Twist*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *Luzac* en *van Panhuijs*.

Daarna is beraadslaging gehouden over het wets-ontwerp tot vaststelling der middelen voor 1848 en 1849, welk wets-ontwerp met 37 tegen 20 stemmen is *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Hoffman*, *Romme*, *de Jong van Beek en Donk*, *Uijtwerf Sterling*, *Verweij-Méjan*, *de Kempenaer*, *von Goltstein*, *Anemaet*, *van Sasse van Ysselt*, *van Dam van Isselt*, *Beerenbroek*, *van Heemstra*, *van Heloma*, *Corneli*, *de Weichs de Wenne*, *Storm*, *Nap*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *Mutsaers* en *Luzac*.

Van den 7den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is na eene korte beraadslaging het wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting voor de Lands Drukkerij voor 1848 en 1849 met algemeene stemmen *aangenomen*. Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het gewijzigd wets-ontwerp tot vaststelling van den IVden titel van het Iste boek van het Strafwetboek, welk ontwerp met 44 tegen 5 stemmen is *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Luzac*, *de Kempenaer*, *van Leeuwen*, *van Goltstein* en *Duijmaer van Twist*.

Vervolgens is het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting voor 1847 zonder beraadslaging met algemeene stemmen *aangenomen*.

Ten laatste is de beraadslaging over de wets-ontwerpen betrekkelijk het stem- en kiesregt vastgesteld op Maandag aanstaande, des voormiddags ten 10 ure.

— Van Regeringswege zijn in dit jaar drie stoomschepen beschikbaar gesteld geweest, om den aanvoer van granen uit de Oostzee te helpen bespoedigen, namelijk de *Suriname*, de *Samarang* en de *Cerberus*, het laatste schip echter slechts kortstondig, dewijl hetzelve reeds aangewezen was, om de haringvloot naar de visscherij te vergezellen.

Van 27 Mei tot 15 Julij zijn met de *Suriname* gesleept geworden, van de reede Elseneur, door de Sond, Kattegat, tot in het Schagerrak, 34 schepen.

Deze 34 schepen (waaronder 27 koffen, 5 schoeners, 1 brik, en 1 smakschip) waren alle met granen beladen.

Van 27 Mei tot 13 Julij zijn met de *Samarang*, gestationeerd in de Sond, gesleept 25 schepen.

Deze 25 schepen (waaronder 22 koffen, 2 schoeners en 1 brik) waren ook alle met granen geladen, als:

20 geladen met rogge,
2 » » » en garst,
1 » » tarwe,
2 » » » en rogge.

Volgens eene gemiddelde berekening bedraagt de weg, langs welken de gemelde 59 schepen zijn gesleept, door elkander voor ieder schip nagenoeg 32 Duitsche mijlen.

Bovendien heeft ook het stoomschip *Cerberus*, gedurende deszelfs kort verblijf te Elseneur, alvorens naar de haringvloot te vertrekken, aan vier graanschepen eenen gelijken dienst bewezen

BURUM, *den 8 Augustus* Men verneemt, dat de Weleerwaarde zeer geleerde heer *T. E. Heinecken*, predikant alhier, voor de beroeping naar Surhuisterveen [illegible]

LEEUWARDEN, *den 9 Augustus.* Wij achten geen ondienst te doen, [illegible] gezetenen in het algemeen te herinneren aan de bepaling, waarbij, tegen [illegible] einde van deze maand, de muntbilletten van *f* 20 al hunne waarde verliezen. Alleen tot dien tijd toe kunnen ze nog bij het betalen van belastingen worden uitgegeven.

— De Sneeker Courant bevat het volgend artikel: Uit het naburig dorp Oppenhuizen is ons het volgende ingezonden:

»De veelvuldige klagten, welke men uit vele streken onzer provincie verneemt, omtrent de verbazende hoeveelheid veldmuizen, en de door dezelve veroorzaakte hoogstbelangrijke nadeelen, zijn gegrond, en er kan niet te veel moeite aangewend, er kunnen niet te veel middelen uitgevonden worden, deze zich meer en meer uitbreidende plaag in haren loop te keer te gaan, te stuiten en zoo mogelijk te doen ophouden. Ik acht het overbodig, dit hier opzettelijk te betogen, maar mag niet nalaten, het bij de zaak geintresseerde publiek, bij alle de middelen, welke er alreede worden aangewend, om den veldmuis te verdelgen, oplettend te maken op een eenvoudig, min kostbaar middel, door mij werkelijk en met gunstigen uitslag beproefd, bestaande in eene soort van *muizen- en rattenvergif*, hetwelk uitgevonden is door en verkocht wordt bij den heer *J. Risselada*, Apotheker te Sneek. Ik smeerde het middel, dat naar zalf gelijkt, op kleine houtspaanders, bij voorbeeld, kuipersspanen, lag hetzelve hier en daar op plaatsen, waar de muizen zich naar mijne meening, het talrijkst ophielden, en had het genoegen te ondervinden, dat zij spoedig het middel van de spaanders hadden afgeknaagd, zonder daaraan iets achter te laten, waaraan ik toeschrijf het veeltal doode muizen, welke ik vervolgens, soms bij hoopen van 12 en meer stuks bij elkander op het stuk land heb gevonden, waar ik deze proef nam. De bedenking, dat dit middel, als doodelijk voor de muis, waarschijnlijk ook nadeelig zal zijn voor het grazend vee, ben ik niet in staat om weg te redeneren, en kan daartegen slechts overstellen mijnen raad, om dit middel alleen op die landen aan te wenden, waarin geen vee, tijdens de aanwending, geweid wordt, hoedanige stukken land er toch altijd bij elken landbouwer voorhanden zijn. Alsdan is men, ten dezen opzigte, buiten alle gevaar van ongeluk, ofschoon ik voor mij aan dit gevaar niet zeer hecht, aangezien men het middel naauwelijks heeft uitgezet, of het is ook reeds door de gulzige muis verslonden, zoodat het slechts weinige oogenblikken op het veld blijft liggen. Hoe dit zij, deze bedenking schijnt mij niet geldig genoeg, om zulk een probaat middel, dat zoo geringe moeite en kosten veroorzaakt, stilzwijgend voorbij te gaan; integendeel, ik maak openlijk melding van hetzelve, opdat ook anderen, gelijk ik, daarvan in hun voordeel gebruik mogen maken.

Oppenhuizen, Augustus 1847. *Een Landbouwer.*

— Ten bewijze van de ontzettende ophooping van edele metalen in Rusland, ten minste van die, welke ter beschikking van de Regering liggen, kan onder andere dienen, dat de 30 millioen zilveren roebels, door den Keizer tot aankoop van staats-effecten op vreemde beurzen aangewezen, niet genomen zijn geworden uit het fonds, hetwelk te Petersburg tot dekking van het in omloop zijnde papierengeld bewaard wordt, maar regtstreeks uit 's rijks schatkist getrokken zijn. Het zoo evengemelde fonds is integendeel sedert met nog ruim 12 millioen zilveren roebels vermeerderd geworden.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 31 Julij. G. Smit, *Jonge Gerrit*, Riga, hout. J. Both, *Spitsbergen*, Groenland, ½ visch, 5500 robben. 1 Aug. J. D. Visser, *Maria*, Amsterdam, ledig. 2 dito. C. Ouwehand, *Germania*, Amsterdam, ledig; J. Hall, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, ledig; J. Klein, *Antje*, Amsterdam, ledig. 3 dito. D. B. Koozen, *Gepke en Margreta*, Amsterdam, ledig; G. Pearson, *Ranger*, (*S.*), Londen, krenten; F. J Frankena, *Verwagting*, Newcastle, kool; D. J. Joosten, *de Goede Verwagting*, Hamburg, hout. 5 dito. S. Cook, *Sir Robert Peel*, (*S.*), Londen, stukgoed; T. Colijer, *Magnet*, (*S.*), Londen, een weinig stukgoed; B. C. Post, *Wilhelmina Hendrika*, Newcastle, kool en ijzer.

Vertrokken. 31 Julij. M. Nielsen, *Sophia*, Noorwegen, ballast; S. J. Dekker, *Onderneming*, avontuur, ballast; T. Colijer, *Magnet*, (*S.*), Londen, vee en boter; S. Cook, *Sir Robert Peel*, (*S*), Londen, vee en boter. 3 Aug. S. de Boer, *Neptunus*, Havana, kaas; 4 dito. C. Moller, *George*, Oostzee, ballast; J. Hall, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, vee en boter; G. Pearson, *Ranger*, (*S.*), Londen, vee en boter. 5 dito. W. J. de Boer, *Zeelust*, Memel, pannen; D. B. Koozen, *Gepke en Margreta*, Hamburg, pannen. 6 dito. F. J. Frankena, *Verwagting*, avontuur, ballast.

202DE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

1ste Lijst.	No. 11643, een prijs van *f* 1000. No. 1414, een prijs van *f* 50,000.
2de Lijst.	Geene.
3de Lijst.	Geene.
4de Lijst.	No. 4475 en 7451, ieder een prijs van *f* 1000.
5de Lijst.	No. 11755, een prijs van *f* 25,000. No. 11473, een prijs van *f* 1000.
6de Lijst.	No. 20985 en 20501, ieder een prijs van *f* 1000. No. 7014, een prijs van *f* 100,000.
7de en 8ste Lijst.	Geene.

MENGELWERK.

Waaraan heeft de Landbouw in Nederland behoefte?

Deze vaag werd door den heer Bergsma, hoogleeraar in de Landhuishoudkunde te Utrecht, dezer dagen behandeld. Van hetgeen hij ter beantwoording derzelve zeide, volgt hier een uittreksel:

»In het practisch leven wordt dikwijls zeer weinig belangstelling voor wetenschappelijke kennis getoond. De voorstanders der wetenschappen hebben mogelijk hieraan zelve wel eenige schuld, want ook niet zelden overdrijven zij de noodzakelijkheid van de beoefening der wetenschappen. Ik geloof, dat zij die in de wetenschappen bedreven zijn, moeten medewerken om de verrigtingen der menschen te leiden, hun te leeren hunne handelwijzen te verbeteren, en de wetenschappen ten nutte der maatschappij dienstig te maken, zonder te verlangen, dat een ieder de wetenschappen in derzelver geheelen omvang beoefene.

»Onder de beoefenaren der landhuishoudkunde zijn er sommige die beweren, dat de landbouw in ons vaderland, in het algemeen beschouwd, zoo slecht gedreven wordt, dat dezelve in vergelijking met die van andere landen zeer ten achter is. Ik deel geenzins in dat gevoelen; ik geloof dat men van onzen landbouw bij zoodanige vergelijking een gunstiger tafereel kan geven. In alle landen zijn landbouwers, die hun bedrijf goed, en anderen die het slecht uitoefenen.

»Wanneer men in vreemde landen tentoonstellingen bezoekt, vereenigingen van landhuishoudkundigen bijwoont en daarna eenige der beste landhoeven in oogenschouw neemt, dan komt men te huis in eene stemming om niets meer goed te keuren. Zoo ging het met velen die onzen landbouw veroordeelen. Maar daartegenover kunnen wij van eenige vreemdelingen gewagen, dit tot ons komen om de gesteldheid van onzen landbouw na te gaan. Zij erkennen dat ook bij ons voor hen nog veel te onderzoeken en te leeren is, en dat zij in onzen landbouw veel vinden hetwelk navolging verdient.

»Niet te min blijft er nog veel te verbeteren over, en zelfs zoo veel dat ik het waarschijnlijk acht dat de bebouwde grond eenmaal het *dubbele* van dat hetwelk hij thans opbrengt, kan en zal opleveren.

»Tot de algemeene vereischten van een verbeterde landbouw behooren eene diepere bewerking van den bodem, eene ruime bemesting en eene betere opvolging der gewassen.

»De natuurkundige toestand van den grond heeft grooten invloed op den groei der planten. De grond moet het water doorlaten en echter niet spoedig uitdroogen, hetwelk vooral door eene diepe bewerking van den bodem wordt ververkregen, en waartoe ook behoort het aanleggen van riolen of waterleidingen onder den grond, waardoor men in Engeland niet zelden de opbrengst meer dan verdubbeld heeft. Uit natuurkundige oorzaken kan men het gemakkelijk verklaren, dat diep geroerde grond minder uitdroogt. Door het water in den boden blijft dezelve langer vochtig, en een vaste ondergrond is minder geschikt om het water op te nemen en te behouden. De plantenwortels dringen in een diep bewerkten grond meer door, en men kan zeggen dat de planten eene ruimere hoeveelheid gronds ter beschikking hebben om daaruit voedsel op te nemen, zoodat zij zich beter ontwikkelen en minder lijden door de verandering der luchtgesteldheid.

»Het denkbeeld dat de grond zoo vruchtbaar zijn kan dat men daarvan bestendig kan oogsten zonder iets aan den bodem te vergoeden, heeft dikwijls tot zeer verkeerde handelingen geleid, door dat men op zulke gronden mest overtollig achtte. Hetgeen van den bodem geoogst wordt, heeft daaraan een gedeelte ontnomen, wel schijnbaar eene geringe hoeveelheid, doch men bedenke dat het vooral die stoffen zijn, welke dienstig zijn voor den plantengroei, en dat zoo deze niet worden vergoed, de grond voor het vervolg minder vruchtbaar moet zijn; dit erkent men gewoonlijk eerst dan, wanneer de ondervinding het volkomen bewezen heeft en er zeer veel toe vereischt wordt om den grond de vroegere vruchtbaarheid te hergeven. Dergelijke verarming van den grond zal, maar in langer tijdsverloop, ontstaan als het verbeteringsmiddel, [illegible]

in genoegzame hoeveelheid aangewend wordt. Mest is dus voor den landbouw onmisbaar, en van deszelfs hoeveelheid en hoedanigheid hangt vooral de mogelijkheid af om den bodem, schoon men daarvan inoogst, te verbeteren. Alle dierlijke en plantaardige stoffen en vele onbewerktuigde zelfstandigheden kunnen als mestspecien beschouwd worden; of omdat zij de natuurkundige eigenschappen van den grond verbeteren, of wel omdat zij het ontstaan of de ontwikkeling van tot voeding der planten noodzakelijke zelfstandigheden bevorderen. Doch niet alles wat als mestspecie zou kunnen dienen, wordt daartoe aangewend, omdat de landbouwers daarin geen genoegzaam belang stellen. De kalk b. v. kan hier te lande voor weinig geld verkregen worden, en zou, zoo hij veel voor den landbouw gebruikt werd, nog goedkooper worden, daar de kalkbranderijen in de hooge veenen zouden toenemen; zelfs zou men, geloof ik, de gemalen schelpen ongebrand met voordeel kunnen aanwenden. Reeds wordt het gebruik der mosselen tot bemesting hier en daar als voordeelig erkend. De zware kleigronden geven veel ruimer oogsten, zoo ze met kalk bewerkt zijn, en onze zandgronden kunnen door eene bemesting met kalk belangrijk verbeterd worden. Een groot deel van onze turfasch wordt naar Belgie uitgevoerd, omdat zij daar beter dan bij ons betaald wordt. Onze landlieden kennen het nut der drooge turfasch niet genoegzaam; en waarom wordt die welke voor binnenlandsch gebruik verzameld wordt, met ander vuil vermengd? waarom wordt die ook niet afzonderlijk bewaard? de drooge asch doet bij het gebruik veel meer nut. Het beenderenmeel wordt hier te lande weinig gebruikt; men ziet het nut daarvan nog niet in, en kent de voordeelige aanwending daarvan in Engeland, nog niet. De gips is vooral voor peuldragende gewassen nuttig, en kan leiden tot voordeelig verbouw van lucerne en esparcette. Veel wat als mestspecie waarde heeft, gaat in de steden verloren; zoodra de landbouwers die stoffen meer opkoopen, zal men ze met meer zorg verzamelen en bewaren. Het aankoopen en aanvoeren van mest is voor den landbouwer meestal zeer bezwaarlijk, en al koopt hij onderscheiden mestspecien, nimmer zal hij zonder stalmest zijn land met voordeel bebouwen; het is vooral het maken van stalmest, waarop hij zich moet toeleggen. Onze meeste landbouwers verzamelen te weinig mest: zij houden te weinig vee in verhouding tot de uitgestrektheid der bebouwde landerijen; daarenboven zijn zij dikwijls zeer achteloos omtrent die stoffen welke onder hun bereik zijn. Hoe veel boeren zijn er niet, die de gier van de mestvaalt laten wegloopen, en er geen acht op slaan dat dezelve de beste deelen van den mest bevat. Geen mestvaalt moest aan de lucht blootgesteld zijn; want daardoor verliest de mest veel van zijne kracht; reeds zijn er landbouwers die overdekte mestvaalten hebben; dit worde algemeen nagevolgd. Het maken van eene goede pluis, een mengsel van alle plantaardige en dierlijke overblijfsels, met bagger en kalk vermengd, moest geen boer nalaten; zoo zij er slechts acht op geven, zullen zij veel vinden dat nu verloren gaat, en veel wat tot eene pluis dienstig kan zijn, kunnen zij voor weinig geld krijgen. Des landmans eerste zorg zij veel en goeden mest te maken; men kan bijna beweren dat naar de zorg daaraan besteed, het voordeel van zijn landbedrijf toe- of afneemt.

»De ondervinding leert dat de opbrengst vermindert als men op een akker te spoedig achtereen dezelfde of gelijksoortige planten verbouwt: daarom is een langere omloop in een bouwstelsel voordeelig. Van hier het braken der bouwlanden: men moet jaarlijks, zegt men, ¼ van het bouwland ongebruikt laten, daar het nadeelig is onafgebroken den grond met koren te bebouwen; ook kan men anders het onkruid niet weren, en men kan die landen bewerken onderwijl de andere gewassen te velde staan. Doch had men slechts meer mest, dan kon men, in plaats van te braken, andere gewassen telen en zou hiervan meer voordeel trekken. En het is niet onmogelijk meer mest te maken: maar hiertoe is het niet genoeg meer vee te houden; men moet ook meer voedsel hebben, en dit verkrijgt men door het verbouwen van voedergewassen of door volkomene stalvoedering. Bij de meeste bouwlieden is de korenbouw of de verbouwing van handelsgewassen het hoofddoel: zij laten daarom liever een gedeelte lands ongebruikt liggen. Wisselt men daarentegen den korenbouw af met de teelt van voedergewassen, tevens de landen van onkruid zuiverende, dan zal men niet slechts het vee beter voeden maar ook meer vee kunnen aanhouden en meer mest maken. Menig boer zou een gedeelte zijner weidlanden kunnen ontberen, en evenwel zijn bedrijf met meer voordeel uitoefenen. Dat zulks geschieden kan, is door vele voorbeelden bewezen: men leze o. a. het Eerste Verslag der proefneming met eene kleine hoeve van uitsluitend veehouderij met stalvoedering bij wisselbouwing te Wapserveen, van den heer *J. van Konijnenburg*, (in de Verslagen van het Drentsche Landbouwgenootschap). In Engeland heeft het braken, sedert men begonnen is turnips (eene soort van rapen) te bouwen, bijna geheel opgehouden, en hiermede staat de ontwikkeling van den landbouw aldaar in naauw verband. Door de bemoeijingen der Commissie van Landbouw in Zeeland, worden de landlieden daar reeds wijzer; zij bouwen in de braakvelden voedergewassen, en de overtuiging dat dit voordeeliger is, wint er steeds veld."

Aangetoond hebbende, dat een verbeterde landbouw vereischt dieper bewerking des bodems, ruimer bemesting en beter opvolging der gewassen zegt de Hoogleeraar Bergsma onder meer nog het volgende: »Eene betere verzorging van het vee kan veel bijdragen tot verbetering van den landbouw; daardoor zal men als van zelf goede en meer voordeel gevende rassen aanfokken; want dat ons vee nog in vele opzigten kan verbeterd worden, blijkt genoegzaam, zoo men slechts let op het vee, dat in Engeland aangefokt wordt. In het algemeen kan men het vee zachtzinniger behandelen; het zou daardoor in geaardheid winnen; waarom slaat en stoot men het vee gedurig zonder aanleiding?

»Niet overal hier te lande worden de graslanden met de vereischte zorg onderhouden; vele hebben behoefte aan eene betere afwatering, en daartoe zouden riolen onder den grond, veel kunnen bijdragen; zoo men die maakt, kan men de greppels missen, waardoor men bij het maaijen eene grootere oppervlakte zal hebben, terwijl ook in de greppels de meeste schadelijke planten groeijen. Andere graslanden hebben behoefte aan mest en zeer dikwijls zouden zij door behoorlijke besproeijing veel meer opleveren. Wie nagaat wat elders door besproeijing der graslanden verkregen is, niet alleen in warmer gewesten maar ook in landstreken met onze in luchtsgestel overeenkomende, verwondert zich dat deze wijze van verbetering hier te lande bijna onbekend is, en echter kan men daarvan in vele streken groot voordeel hebben. Een gedeelte der Luneburger heide is op die wijze in goed grasland veranderd, en wat in het Siegensche daardoor uitgewerkt is, vermelden verscheiden landhuishoudkundige geschriften (de modellen van zulke graslanden in het Kabinet van Landbouwwerktuigen te Utrecht, onder no. 848, voorhanden, zijn zeer geschikt om te leeren, hoe die landen moeten aangelegd worden). In dit opzigt is in Nederland veel te verbeteren; waar de natuurlijke waterstand de besproeijing belet, zou men het water kunnen opmalen, om daarvan naar omstandigheden voordeel te trekken. In het algemeen doet men hier te lande niet genoeg om ten behoeve des landbouws het water aan te voeren en af te leiden.

»Van de 700,000 bunders woesten grond hier te lande, kan een groot deel ontgonnen worden. Zelden echter worden ontginningen met genoegzame kennis ondernomen; hieraan en aan het gebrek van fondsen is het te wijten dat vele pogingen niet aan de verwachting voldoen. Bij ontginningen wil men gewoonlijk in te korten tijd er voordeel van hebben; men verzuimt te veel de omplanting van alle grondstukken, waarmede men eigenlijk beginnen moest. De grond wordt niet diep genoeg gebouwd, om dat men gebrek aan mest heeft, zonder welken echter alle ontginning onmogelijk is. Zoo men slechts niet met overhaasting te werk gaat, door groene bemesting en het verbouwen van voedergewassen alle pogingen aanwendt om den grond te verbeteren, dan zullen de ontginningen belangrijke voordeelen kunnen opleveren. Het ware wenschelijk dat men zich in maatschappijen vereenigde, welke de ontginning voor hare rekening ondernamen.

»Onder de middelen, die krachtdadig tot verbetering des landsbouws kunnen bijdragen, behoort het onderwijs in de landhuishoudkunde en de verwante vakken. Maar wie en hoe daarin te onderwijzen? Sommigen schijnen te meenen, dat men alle boeren, en zelfs reeds derzelver kinderen op de scholen, daarin onderwijzen moet: zij willen den boer wetenschappelijk vormen; hem werktuigkunde, geographie, chemie, natuurkunde, natuurlijke historie, kruidkunde leeren. Ik houd zulks voor eene groote dwaling; het is niet van dien kant, dat men verbetering en ontwikkeling der landhuishoudkunde verwachten moet. De boer, op weinige uitzonderingen na, moet slechts volgen. Wil men hem tot andere handelwijzen brengen, dan moet men het hem voordoen en daardoor overtuigen, dat hij zijne wijze van doen tot zijn eigen voordeel verbeteren kan. Alleen door voorbeeld, door geene wetenschappelijke vertoogen zal men bij hem iets uitwerken. In de onderscheiden gewesten des vaderlands en op onderscheiden gronden, moet men modelboerderijen oprigten, om in dezelve de in den omtrek bestaande gebreken in het landbedrijf, door goede voorbeelden te leeren verbeteren. Daar moet men volgens wetenschappelijke regelen handelen, de rassen van het vee verbeteren en hetzelve behoorlijk verzorgen en voeden, want zelfs de invoering van verbeterde rassen baat weinig, zoo dit vee niet zoo behandeld wordt, dat deszelfs goede hoedanigheden bewaard blijven. Daar zal men ook de beste werktuigen invoeren en gebruiken, en den landbouw tot die hoogte opvoeren die dezelve naar de plaatselijke gelegenheid bereiken kan. De kinderen der landlieden in het algemeen moeten lezen, schrijven en rekenen [illegible], wanneer zij daarbij tot zedelijk goede menschen opgevoed worden, [illegible] het best voor hun bedrijf geschikt zijn. Het is dwaasheid hun de we[illegible] te willen onderwijzen; die waarop de landhuishoudkunde gegrond is, worden niet zoo gemakkelijk geleerd, en oppervlakkige kennis leidt tot verwaandheid, niet tot wetenschap. Ik heb geen vertrouwen op die schoolboekjes, waarin de moeijelijkste wetenschappen in eenige vragen en antwoorden of in eenige leeslesjes worden voorgedragen.

»Sommigen schijnen zich veel voor te stellen van de oprigting van scheikundige werkplaatsen, om daar ten behoeve des landbouws onderzoekingen te doen. Eenige scheikundigen schijnen het patronaat over de landhuishoudkunde te willen op zich nemen; zij meenen dat door hunne zamenstellingen en ontledingen de natuurwetten genoegzaam onthuld zijn; doch zij dwalen. Ik wil aan de belangrijkheid der scheikunde niets ontnemen, maar tot nu toe heeft de landman hoegenaamd geene verpligting aan haar; zij verklaart wel hetgeen plaats vindt, maar al waren alle gronden scheikundig ontleed, en de zamenstelling der asch van alle gebruikelijke planten uitvinding gemaakt, dan nog zal het wezenlijk voordeel daarvan voor den landman gering zijn. Ik acht echter nuttig, dat de landhuishoudkundige de scheikunde beoefent; hij moet de verschijnselen kunnen verklaren, en dan ook zal hij met mij de overtuiging deelen dat hierin het ware belang der scheikunde ten opzigte van den landbouw gelegen is. Met nog meer regt zou men er op kunnen aandringen om scheikundige werkplaatsen op te rigten, om bakkers, koks en keukenmeiden te onderwijzen; derzelver bereidingen hebben op de gezondheid en het leven der menschen den grootsten invloed, en echter daaraan schijnt men nog niet te denken; mogelijk zal men daarmede wachten tot dat er eenmaal een Engelschman overkomt om aan te raden de oprigting eener *algemeene nederlandsche bak- en kookkundige maatschappij*, gelijk reeds op aanraden van een Engelschman (Dr. *Johnston*) de oprigting eener *algemeene nederlandsche landbouwscheikundige maatschappij* beproefd is.

»Tot den landbouw is geld noodig, even als tot elk ander bedrijf. De landman heeft dikwijls geen genoegzaam kapitaal om zijn bedrijf behoorlijk uit te oefenen, veel minder nog om verbeteringen in te voeren. De meervermogenden moeten daarom den landman dat vertrouwen en die ondersteuning verschaffen, waardoor hij zijn bedrijf naar eisch kan verbeteren en uitbreiden. Hiertoe kunnen spaarkassen voor den landman, waaruit hij bij genoegzamen waarborg zonder groot bezwaar voorschotten krijgen kan, zeer heilzaam zijn."

(*Overgenomen.*)

De Commissie van de BEWAARSCHOOL *voor Kinderen uit den gegoeden stand*, opgerigt door het Departement Leeuwarden der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, maakt bekend, dat deze inrigting eerstdaags zal worden opengesteld, en noodigt alzoo Ouders en Voogden uit, van de kinderen, die zij op dezelve wenschen te plaatsen, aangifte te doen op Woensdag en Zaturdag, den 11 en 14 dezer, 's middags tusschen 12 en 1 uur, aan het locaal der Bewaarschool op de Tuinen, alwaar intusschen, op aanvrage, de Bepalingen en Voorwaarden daartoe betreffende, dagelijks verkrijgbaar zijn.

Leeuwarden, den 5 Augustus 1847.

De Commissie voornoemd,
G. T. N. SURINGAR, *Presidt.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

Leeuwarden, den 29 Julij.

TENTOONSTELLING van SCHILDERIJEN, *door levende Meesters, te Leeuwarden*, onder protectie van den Hoog Welgeboren Heer M. P. D. Baron van Sijtzama, *Staatsraad*, *Gouverneur van Vriesland*, en den Wel Edelen Geboren Heer Mr. J. H. van Boelens, *Burgemeester van Leeuwarden.*

De Commissie van beheer over de Tentoonstelling van Schilderijen te Leeuwarden, brengt bij deze ter kennis van het publiek, dat de Zaal der Tentoonstelling op de Stadswaag, zal geopend worden op Maandag den 2 Augustus 1847, en dat de toegang tot dezelve alle dagen der week is opengesteld, van des voormiddags 10 tot des namiddags 6 ure, mits voorzien zijnde van een Toegang-billet voor ieder persoon, bij den ingang der Zaal te bekomen, tegen betaling van 25 Cents.

Men zal zich kunnen abonneren gedurende de opening der Tentoonstelling, welke minstens vier weken zal plaats hebben, tegen betaling van *f* 1,50.

Voorts dient tot narigt, dat de uitgereikte doorloopende Toegang-billetten, alleen gangbaar zijn voor den persoon zelve, wiens naam daarop is uitgedrukt.

De Commissie voornoemd,
D. J. A. Baron van HARINXMA thoe SLOOTEN,
J. F. BOURBOOM van SLOTERDIJCK.
J. R. MATTHIJSSEN, *Directeur*,
J. M. J. PANTEKOEK, *Secretaris.*

VERLOTING van SCHILDERIJEN te Leeuwarden.

De COMMISSIE *van beheer over de Tentoonstelling van Schilderijen, door nog levende Meesters vervaardigd, te Leeuwarden*, welke, na bekomene autorisatie, aldaar eene VERLOTING zal houden van eenige KUNSTSTUKKEN van gemelde Tentoonstelling, maakt bij deze aan het Publiek bekend, dat de lijst van inteekening tot het nemen van aandeelen in bovengenoemde Verloting voorhanden is op het locaal der Tentoonstelling boven de Stadswaag.

De prijs van ieder aandeel is op *f* 5 bepaald, te voldoen bij de overgave van het nummer (of nummers) op kwitantie van de Commissie.

De Commissie heeft gemeend deze poging in het belang der Kunst, die bij vorige gelegenheden zoo gunstig is uitgevallen, en zoo zeer tot aanmoediging der Kunstenaars heeft verstrekt, ook ditmaal niet achterwege te moeten laten, in de hoop dat dezelve eenen algemeenen bijval zal ondervinden, en eene ruime deelneming zoo binnen als buiten deze stad hiervan het bewijs zal opleveren; terwijl na gelang van het grooter debiet van aandeelen, het aantal van aan te koopen en te verloten stukken zal vermeerderd worden; en de volle inleg zonder eenigen aftrek hoegenaamd tot aankoop van Schilderijen zal worden gebezigd.

De loting zal afloopen in de maand September 1847.

Aan de winnaars zullen de getrokken Schilderijen zonder eenige kosten worden uitgereikt, die 8 dagen na de verloting voor rekening en risico van den trekker blijven.

Leeuwarden, den 5 Augustns 1847.

Namens de Commissie,
J. M. J. PANTEKOEK, *Secretaris.*

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de NAJAARS-KOFFIJ-VEILINGEN der Maatschappij van 1847, zullen gehouden worden, op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden, hieronder gemeld:

Te Rotterdam, op Maandag den 30 Augustus 1847:
225,077 Balen JAVA-KOFFIJ, liggende *aldaar.*

Te Amsterdam, op Donderdag den 2 September 1847:
310,192 Balen JAVA-KOFFIJ, liggende *aldaar.*
1,568 » SUMATRA-KOFFIJ, liggende *aldaar.*
17,977 » JAVA-KOFFIJ, liggende te *Dordrecht.*

Te Middelburg, op Woensdag den 8 September 1847:
44,791 Balen JAVA-KOFFIJ, liggende *aldaar.*

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van 1848 geene andere *Koffij* dan de voormelde partijen, zal aan de markt brengen.

De Monsters zullen op *Dingsdag den* 10 *Augustus e. k.* verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitien met de Veil-Conditien in tijds zullen worden uitgegeven.

De Directie maakt, bij deze gelegenheid, tevens bekend, dat zij in dit jaar geene Notenmuscaat, Foelie en Nagelen in veiling zal brengen, maar dat die veiling is uitgesteld tot het aanstaande voorjaar, als wanneer de te veilen hoeveelheden nader zullen worden bekend gemaakt.

Amsterdam, den 29 Julij 1847.

Van der OUDERMEULEN, *Pr.*
T SCHUURMAN, *D. f. S.*

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen worden geveild, te *Rotterdam*, op *Maandag den 6 September* 1847:

13,430 Kanass. en Kranj. 1 Kistje	JAVA SUIKER,	liggende	aldaar.
12,245 Kanass. en Kranj.	DITO,	»	*Amsterdam.*
4,005 Dito	DITO,	»	*Dordrecht.*

De Notitien met de Veilconditien zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, den 5 Augustus 1847.

Van der OUDERMEULEN, *Pr.*
T. SCHUURMAN, *D. f. S.*

SCHOUWBURG van M. D. VOET en COMP.,

op de Nieuwe Koemarkt te Sneek. — *Heden Dingsdag den* 10 *Augustus* tot opening van het Tooneel: De PARIJSCHE STUDENTEN: groot Melodrama in 5 bedrijven. Na hetzelve: De DRIE GESLUIJERDE DAMES. *Aanvang ten 8 ure.*

*** Getrouwd:
Workum, den 1 Augustus 1847.
FEIKE VISSER, *Apotheker*, en SARA LEONORA TROSTE.

*** Ondertrouwd:
Utrecht, den 5 Augustus 1847.
H. HAGA en J. M. ten CATE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene **Dochter** W. J. SMEDING, geliefde Echtgenoote van

Leeuwarden, W. T. H. MATHIJSSEN,
den 2 Augustus 1847. *Huis- en Rijtuigschilder.*
Eenige kennisgeving.

MAKKUM, den 2 Augustus 1847. Heden overleed mijne innig geliefde Gade en mijner Kinderen zorgdragende Moeder Mejufvrouw S. RINIA, in den ouderdom van 45 jaren.
J. KINGMA.
Algemeene en tevens bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, tot onze bittere smart, ons geliefd jongste Kindje TITIA ALIDA, elf maanden oud.
Groningen, E. J. DIEST LORGION.
den 2 Augustus 1847. T. C. LORGION — Bakma.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van 85 jaren en 10 maanden RIEMKE LIEUWES, Weduwe van M. J. de Boer.
Dokkum, A. M. de BOER, Wed. J. J. Koopmans.
den 2 Augustus 1847. *Mede uit aller naam.*

*** Heden overleed ons zeer geliefd jongst Zoontje IJME, oud bijna 1¼ jaren.
Sneek, P. van der FEER.
den 4 Augustus 1847. L. van der FEER, geb. Schilstra.

*** Mogt ik mij op den 3 dezer verheugen met de geboorte van eenen Zoon, thans werd echter helaas! deze mijne vreugde in den diepsten rouw veranderd, daar het den almagtigen God behaagde, mijne hartelijk beminde Echtgenoote en der Kinderen zorgdragende Moeder, SUSANNA ALEGONDA RUDING, heden avond omstreeks zeven ure, in den ouderdom van 39 jaren en 8 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 10 jaren, van mijne zijde weg te nemen, mij nalatende drie Kinderen, welke het voor mij en hun zoo onherstelbaar verlies niet kunnen beseffen.
Leeuwarden, den 7 Augustus 1847. H. E. HEEGER.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden morgen omstreeks drie uur, overleed alhier in den gezegenden ouderdom van 85 jaren, mijn waarde Broeder den Heer HENDRIKUS WALRADUS DALMOLEN, in leven Assessor en Generale Ontvanger der Floreen van Haskerland.
Nijehaske, den 7 Augustus 1847. E. W. DALMOLEN.

Opgave der Prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 6 Augustus 1847, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJZEN.	AANVOER.
BOTER *f* 39,50.	911/4 269/8 156/16.
KAAS *f* 23,00 à *f* 30,00.	11.191 Ned. ponden.

BOTERPRIJZEN bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 6 Augustus 1847: *f* 39,50.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 7 Augustus 1847.

Nederland.				Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	56½	57¼	56¾
Dito dito ..	3 »	69½	70	69¾
Dito dito ...	4 »	88¾	89¼	89
Amort.-Synd.	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »	169½	170	169¾
O. I. Leening	4 »	88¾	89¼	88 13/16
Belgie.				
bij Banc. Belg.	2½ pCt.			
Spanje.				
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	16¾	17¼	16 15/16
Dito onbep. Stuk.	5 »	15¾	16¾	
dito Binnenl. à 6/m	3 »	24¾	25¼	24⅞
Ardoin Coupon		13¾	14¼	

Portugal.				Gebl.
Neg. te Londen	3 pCt.	31¼	31¾	31⅜
Dito dito	4 »	30¾	31¼	31
Rusland.				
Ob. bij *H.* 1789/1816	5 pCt.	105¾	106¼	
dito dito 1828/1829	5 »			
Dito bij dito..	4 »	90	90½	90¼
Dito bij *Stiegl.*	4 »	89¾	90¼	90
Amerika.				
Oblig	6 pCt.			
Bank-Actien.				
Oostenrijk.				
Metaliek... . .	5 pCt.			
W. B. bij *G. & Co.*	5 »			
Brazilie.				
Leening......	5 pCt.	88	88¼	

Holl. spoorweg 4½ pct. 93¾, 96¼, 96; Pools: Loten fl. 500, 142¾, 143¾, 143¼.
Binnenlandsche fondsen waren hernieuwd flaauwer; Handelmaatschappij prijshoudend; Spoorweg Rotterdam 1 pct. lager.
Spaansche fondsen en Coupons waren aangeboden en lager, alsmede Portugal; de overige buitenlandsche waren meerendeels flaauwer. Zoo men zegt zijn de Engelsche fondsen van 5 dezer merkelijk lager afgekomen, hetwelk als oorzaak van de algemeene flaauwe stemming der markt wordt aangegeven.

Burgemeester en Wethouders der Stad BOLSWARD, maken bekend, dat de JAARMARKT alhier dit jaar zal aanvangen op Dingsdag den 24 Augustus 1847, des middags ten 12 ure, en eindigen op Dingsdag den 7 September daaraanvolgende, des middags ten 12 ure; zullende na dien dag geene Kramen en Disschen meer geopend of goederen uit dezelve verkocht mogen worden; dat de PAARDENMARKT dit jaar invalt op Donderdag den 26 Augustus, en dat er geene Bedelaars, Rijfelaars, Loterijen, Hazardspelen of Spelen om gewin van geld, op deze Jaarmarkt zullen toegelaten worden.
Bolsward, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 9 Augustus 1847. T. HOEKSMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
S. BRAUNIUS OEBERIUS.

Grietman en Assessoren van WONSERADEEL, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van de navolgende Dorpen, om te compareren, als die van:
Cornwerd, op Vrijdag den 13 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, in de Kerk.
Engwier, denzelfden dag, des middags 12 ure, en
Wons, denzelfden dag, des namiddags 1 ure, in de Kerk te *Wons.*
Kimswerd, op Zaturdag den 14 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, in de Kerk.
Arum, denzelfden dag, des middags 12 ure, in de Kerk.
Schraard, op Maandag den 16 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, in de Kerk.
Longerhouw, denzelfden dag, des middags 12 ure, in de Kerk.
Zurich, op Dingsdag den 17 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, in de Herberg.
Pingjum, denzelfden dag, des middags 12 ure, in de Kerk.
Idsegahuizum, op Woensdag den 18 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, en
Piaam, denzelfden dag, des voormiddags 10½ ure, in de Kerk te *Idsegahuizum.*
Gaast, denzelfden dag, des middags 12 ure, in de Kerk.
Ferwoude, denzelfden dag, des namiddags 1 ure, in de Kerk.
Exmorra, op Vrijdag den 20 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, in de Kerk.
Allingawier, denzelfden dag, des voormiddags 11½ ure, in de Kerk.
Parraga, denzelfden dag, des namiddags 1½ ure, en
Hieslum, denzelfden dag, des namiddags 2 ure, in de Kerk te *Parraga.*
Lollum, op Maandag den 23 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, in de Kerk.
Burgwerd, denzelfden dag, des middags 12 ure,
Hichtum, denzelfden dag, des namiddags 1 ure, en
Hartwerd, denzelfden dag, des namiddags 2 ure, alle drie in de Kerk te *Burgwerd.*
Schettens, op Dingsdag den 24 Augustus 1847, des voormiddags 10 ure, in de Kerk.
Witmarsum, denzelfden dag, des middags 12 ure, in de Kerk.
Dedgum, op Woensdag den 25 Augustus 1847, des voormiddags 11 ure, en
Tjerkwerd, denzelfden dag, des middags 12 ure, in de Kerk te *Tjerkwerd.*
Ten einde alsdan ieder in de hunne: 1°. Op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Rekening der Kerkvoogdij-Administratie over den jare 1846. 2°. Vast te stellen de Staat van Begrooting der Kerkvoogdij over den jare 1848. 3°. Nieuwe Kerkvoogden te stemmen voor de op 1 Januarij 1848 aftredenden en voor de bestaande vacatures; tevens nog speciaal die van *Schraard*, om te besluiten op een voorstel tot verhooging van het tractement van den Predikant, uit de Kerkvoogdij-beurs, en die van *Dedgum*, omtrent het voortaan te verleenen tractement uit de Kerke-beurs aan eenen Onderwijzer. — Zoomede alle om te delibereren en te besluiten op alle voorstellen die alsdan ter tafel zullen worden gebragt.
Bolsward, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 5 Augustus 1847. C. BINKES.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. BINKES.

Het GRIETENIJ-BESTUUR van RAUWERDERHEM, brengt ter kennis van het algemeen, dat op de aanstaande Kermissen in de dorpen dier Grietenij, de Bedelaars ten strengsten zullen worden geweerd, en hoegenaamd geene Spelen om gewin zullen worden toegelaten, terwijl de duur dier Kermissen niet langer zal zijn, dan uiterlijk *twee* dagen voor ieder dorp.
Rauwerd, *Het Grietenij-Bestuur voornoemd,*
den 7 Augustus 1847. F. J. J. van HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van hetzelve,
E. ADEMA.

Grietman en Assessoren van DONIAWERSTAL, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande dorpen, om te compareren, als die van:
Oosterhaule c. a., op Donderdag den 12 Augustus 1847, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk te Oosterhaule.
Doniaga, op Vrijdag den 13 Augustus 1847, des voormiddags ten 10 ure, en
Sintnicolaasga, op dienzelfden dag, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk te Sintnicolaasga.
Tjerkgaast, op Zaturdag den 14 Augustus 1847, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
Idskenhuizen, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, en
Legemeer, op dienzelfden dag, des namiddags ten 12½ ure,
beide in de Kerk te Idskenhuizen.
Goingarijp, op Zaturdag den 21 Augustus 1847, des voormidd. ten 11 ure, en
Broek, op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure,
beide in de Kerk te Goingarijp.
Langweer, op Maandag den 23 Augustus 1847, des voormiddags ten 10 ure,
Dijken, op dienzelfden dag, des voormiddags ten 11 ure,
Boornzwaag, op dienzelfden dag, des voormiddags ten 11½ ure,
Pastorie Langweer c. a., op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure,
allen in het Grietenijhuis te Langweer.
Ten einde: 1°. op te nemen en na welbevinding te sluiten de Kerkvoogdij-Rekeningen van die Administratien over den dienst van 1846; 2°. de Staten van Begrootingen voor den dienst van 1848 vast te stellen; 3°. Kerkvoogden te benoemen, voor de op 1 Januarij 1848 aftredenden, en 4°. nieuwe Kerkvoogden te benoemen in de ontstane vacature te Sintnicolaasga, door het overlijden van *R. S. Sietsma*, en te Langweer door het overlijden van den Heer *T. van Hettinga.*
Langweer, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 3 Augustus 1847. J. B. v. A. de KEMPENAER.
Ter ordonnantie van dezelven,
T. S. v. d. LEIJ.

Grietman en Assessoren van DONIAWERSTAL, convoceren bij deze de Stemgeregtigde Floreenpligtigen van de dorpen *Langweer* en *Boornzwaag*, om te compareren op Maandag den 23 Augustus 1847, des namiddags ten 1 ure, in het Grietenijhuis te Langweer, ten einde alsdan in ieder dorp een particuliere Floreen-Ontvanger te benoemen, in plaats van den Heer *T. van Hettinga*, overleden.
Langweer, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 3 Augustus 1847. J. B. v. A. de KEMPENAER.
Ter ordonnantie van dezelven,
T. S. v. d. LEIJ.

Wegens het maken der KUNSTWEG in de Grietenij Leeuwarderadeel, zal ook het gedeelte Lage Heeren Weg, van af Finkum tot aan en door Hijum, tot aan nader te adverteren tijd, voor de doorgaande route met Rijtuigen en Vee, *gesloten zijn.*

Ten gevolge verzoek zijn bij acte van den 7 Augustus 1847, behoorlijk geregistreerd door den Regter-Plaatsvervanger in het zevende kanton van het eerste Arrondissement der provincie Vriesland, na geboord te hebben den Voogd, den toezienden Voogd benevens de vier naaste bestaanden aan den Heer SIJBRAND HINGST, minderjarige Zoon van den Heer SIMON STIJL HINGST en Vrouwe EVA FONTEIN, in der tijd Echtelieden en te Harlingen overleden, toegekend Regten van meerderjarigheid, bepaaldelijk tot het oprigten en uitoefenen van een AZIJN-FABRIJK en verder tot het doen van alle inkoopen en verkoopen daartoe betrekkelijk.
Voor Extract,
Den Griffier in voormeld Kanton,
I. F. van ENSCHUT.

EIKEN WAGENSCHOT.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 12 Augustus 1847, des voormiddags ten 10 ure, op de Bleek, bij den Kastelein *R. J. Niemendal*, buiten de voormalige Vrouwenpoort, aan de Stadsgracht te Leeuwarden, op crediet verkoopen: 228 blokken EIKEN WAGENSCHOT, van differente dikte, breedte en lengte. Zullende hetzelve daags vóór den verkoop, ter plaatse bovengemeld ter bezigtiging gereed liggen.

Uit de hand te koop of te huur,

om dadelijk te aanvaarden: Het HEEREN LOGEMENT, staande op het beste gedeelte der Stad BOLSWARD, waarbij Stalling voor 20 Paarden. Gegadigden vervoegen zich in persoon bij den Eigenaar J. A. NIEUWENHUIS of CORNs. J. WESTERBAAN, te Bolsward.

Te KOOP: Eene sterke PRAAM met Roef en Luiken, groot 14 ton en gepatenteerd tot Mei 1848. Nadere informatien bij J. TER HORST GHz. of deszelfs Meesterknecht aan de Steenfabrijk te Sneek.

Al diegenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van ANTJE SIJBOLTS HINGST, Weduwe Jacob Lootsma, in leven te Workum, worden verzocht daarvan opgave en betaling te doen aan handen van den Heer HARMEN VISSER, te Workum, in deszelfs kwaliteit van Executeur-Testamentair, en wel vóór of op den 1 September 1847.
Workum, den 1 Augustus 1847.

F. J. DUVERGÉ, van Amsterdam,

heeft de eer het geciviliseerd Leeuwarder Publiek te berigten, dat hij alhier is uitgepakt over de Kelders, in het huis vroeger door den Heer *Adriani* bewoond geweest, met een allerschoonst assortiment GALANTERIEN, bestaande in:
Bronsen en Vergulden Pendules, Kandelabres, prachtige Porseleinen Vazen, Bronsen Groepen, keurig bewerkte Zwitsersche Mandjes en Chaletjes, Bijouterien, waaronder vele nieuwe Voorwerpen van Ivoor markacit, zoo wel in het rood als wit, bestaande in: Braceletten, Broches en Dormeusses, allerschoonst echt Japansch Lakwerk en Porseleinen, eene exquise partij Stroo-Knipdoosjes uit China, met geheime openingen, in alle fatsoenen; voorts: Parfumeriën, Japansche Soijes, geconfijte en geplette Mandarijn Gember; benevens een aantal Voorwerpen van smaak, te veel om alles te kunnen vermelden.
Door verandering van etablissement, zal hij tot ongehoord laag gestelde prijzen verkoopen; de hoop koesterende van met een talrijk bezoek te zullen worden vereerd, beveelt hij zich beleefdelijk aan.

Bij J. van der BAAN, Vleeschhouwer op de Keizersgracht te Leeuwarden, zijn verkrijgbaar RUNDER-HAZEN, tot 30 Cents de 5 Ons.

HARDDRAVERIJ.

Met toestemming van den Heer Grietman van Menaldumadeel, gedenken de Kastelein J. J. OLIJNSMA, te Menaldum, en eenige Liefhebbers, op Zaturdag den 14 Augustus 1847, des namiddags ten twee ure, te laten Verharddraven: *Een fraai CHAISGEREID, met HOOFDSTEL, TOOM en JAAGLIJN*, door Paarden die geen Prijs noch Premie hebben gewonnen en ter genoegen der Keurmeesters zijn.

Harddraverij met Paard en Chais,

op Zaturdag den 21 Augustus e. k., bij P. J. de BOER, Kastelein buiten de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden, om *een nader te bepalen PRIJS*, door Paarden die geen Stads-Prijs noch Premie hebben gewonnen (uitgenomen de Leeuwarder Voorjaar-Prijs).

Hardzeilpartij te Sneek,
op Woensdag den 18 Augustus 1847,

des namiddags ten half twee ure.

1ste Klasse.	Jagten en Boeijers van 8 el en daar boven.
2de ———	Veerschepen en Snikken van 8 el en daar boven.
3de ———	Jagten en Booten van 6 el tot beneden de 8 el.
4de ———	Jagten en Booten van 5 el tot 6 el.
5de ———	Booten vrij van belasting en beneden de 5 el.

Aan de 1ste Klasse zal van wege Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* een zeer fraaije Prijs en van wege de Koninklijke Nederl. Yacht-Club eene dito Premie worden aangeboden; terwijl aan de vier volgende Klassen belangrijke Prijzen van wege de Koninklijke Nederl. Yacht-Club en vier fraaije Premien van wege de Directie dezer Zeilpartij zullen worden uitgeloofd.
De inschrijving zal plaats hebben van af den 10 tot den 17 Augustus 1847, bij een der Leden van de Directie.
De loting geschiedt den 17 Augustus 1847, 's avonds ten 7 ure, ten huize van G. de RUITER, buiten de Oosterpoort.

***** Eene KAART van het VAARWATER der Hardzeilpartij, waarop eene aanwijzing van de *Legplaatsen der Schepen en Boeijers*, zal tegen den 16 Augustus worden uitgegeven en verkrijgbaar zijn tegen den prijs van 25 Centen bij van DRUTEN & BLEEKER, Boekdrukkers en Boekverkoopers te Sneek.

Twee KLEERMAKERSKNECHTEN, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk vast werk bekomen bij H. NIEUWENHUIS, te Balk. Brieven franco.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.